

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Jaroslavou Křivánkovou ve věci

žalobce: M. Š., nar. X, bytem X

právně zastoupen JUDr. Kateřinou Švecovou, advokátkou se
sídlem Šafaříkovy sady 5, 301 00 Plzeň

proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení, IČ 00006963, sídlem Křížová
25, 225 08 Praha 5 (dále i ČSSZ),

v řízení o žalobě ze dne 28. 8. 2025 proti rozhodnutí žalované ze dne 29. 7. 2025, č. j. X o
invalidní důchod

takto:

- I. Rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení žalované ze dne 29. 7. 2025, č. j. X se zrušuje a věc se vrací k dalšímu řízení žalované.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci k rukám jeho právní zástupkyně JUDr. Kateřiny Švecové, advokátky ve lhůtě dnů od právní moci tohoto rozhodnutí 12 269,40 Kč na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Napadená rozhodnutí

1. Rozhodnutím České správy sociálního zabezpečení č. j. X ze dne 8. 4. 2025 byla zamítnuta žádost žalobce o invalidní důchod pro nesplnění podmínek dle ustanovení § 38 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, neboť dle posudku Institutu posuzování zdravotního stavu (dále jen „IPZS“) není invalidní s ohledem na to, že z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu jeho pracovní schopnost poklesla pouze o 25 %.
2. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce námitky, o nichž bylo rozhodnuto rozhodnutím žalované ze dne 29. 7. 2025, č. j. X, kterým žalovaná zamítla jeho námitky a potvrdila výše uvedené rozhodnutí s tím, že žalobce není invalidní, neboť podle posudku IPZS jeho pracovní schopnost poklesla pouze o 25 %. Jedná se u něj o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, který má vliv na pokles pracovní schopnosti. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XI (postižení trávicí soustavy), odd. D (kýly), položce 2a (břišní kýla v jizvě, s poruchou funkce břišních orgánů při poruchách pasáže) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti v rozmezí 10–15 %. Lékař zvolil horní hranici uvedeného rozmezí, tj. 15 %. Vzhledem k jeho vlivu na schopnost využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti na schopnost pokračovat v předchozí výdělečné činnosti nebo na schopnost rekvalifikace, zvýšil lékař IPZS pro námitkové řízení podle § 3 odst. 2 vyhlášky o posuzování invalidity tuto hodnotu o 10 % bodů na celkových 25 % poklesu pracovní schopnosti.

II.

Žaloba

3. Včasnou žalobou ze dne 28. 8. 2025 doručenou zdejšímu soudu následujícího dne se žalobce domáhal přezkoumání rozhodnutí žalované, přičemž žalobu odůvodnil tím, že má zato, že rozhodující příčina poklesu jeho pracovní schopnosti měla být posouzena odlišně, neboť z lékařské dokumentace je jednoznačně patrné, že rozhodující příčinou jeho dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je podprůměrná kostní mineralizace vzniklá v důsledku Ehlers – Danlosova syndromu. Žalovaná sice v rámci odvolacího řízení zjistila, že žalobce trpí nízkou kostní denzitou, avšak touto diagnózou se blíže nezabývala a její význam pro posouzení poklesu pracovní schopnosti žalobce, i přes skutečnosti konstatované v lékařských zprávách zcela opominula. Žalobce má zato, že rozhodující příčina poklesu jeho pracovní schopnosti měla být posouzena podle položky uvedené v kapitole XIII, oddíl B – Osteopatie a chondropatie, položka 1c přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb.,

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

a to právě z důvodu hodnoty T-skóre – 3, 8 SD, jehož žalobce dosahuje a jež jednoznačně svědčí pro těžkou formu osteoporózy. Podřazení zdravotního stavu žalobce pod jinou položku, jak učinila žalovaná, neodpovídá skutečným projevům jeho onemocnění.

4. Žalobce je dále přesvědčen, že je v jeho případě dána nutnost navýšení horní hranice stanovené míry poklesu pracovní schopnosti ve smyslu § 3 vyhlášky č. 359/1999 Sb., a to s ohledem na souběh více zdravotních postižení a jejich kumulativní dopad na možnost žalobce využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti, neschopnost pokračovat v předchozí výdělečné činnosti či na schopnost rekvalifikace.
5. Žalobce dále namítl, že jeho zdravotní stav byl zjištěn nedostatečně, neboť nedošlo k jeho osobnímu vyšetření a posudkoví lékaři vycházeli pouze z dokumentace.
6. Navrhl, aby napadené rozhodnutí bylo zrušeno a byl mu přiznán invalidní důchod.

III.

Vyjádření žalované k žalobě

7. Žalovaná dne 19. 9. 2025 ve svém vyjádření k žalobě shrnula dosavadní průběh řízení o žádosti žalobce o přiznání invalidního důchodu. S ohledem na závěry posudku vypracovaného v rámci námitkového řízení navrhla, aby byla žaloba zamítnuta a napadené rozhodnutí potvrzeno, neboť je přesvědčena, že vypracovanými posudky byl plně posouzen a zjištěn zdravotní stav žalobce a při vyhodnocení posudkových závěrů bylo vycházeno ze zjištěných diagnóz a oba posudky považuje za objektivní, přičemž není pravdou, že by posudková lékařka IPZS nevzala v potaz zdokumentovanou hustotu kostní tkáně. a horní hranici stanovené míry poklesu ve smyslu § 3 vyhlášky 359/1999 Sb. horní hranici procentního rozmezí užití položky – určenou rozhodující příčinu úbytku zkoumané schopnosti (bod 2a oddílu D kapitoly XI) evidentně navýšila o plných 10 %. Uvedla, že potřeba vyšetření posuzované osoby nevyplývá bezvýjimečně, přičemž žalobce ani blíže neupřesňuje, jaké novum by vzájemná konfrontace nad rámec excerpovaných zdrojů přinesla.

IV.

Posouzení věci soudem

8. Řízení v projednávané věci je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s.ř.s.).
9. V souladu s § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů. Ve věci bylo v souladu s § 51 a § 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s. rozhodnuto bez jednání.

V.

Rozhodnutí soudu

10. Žaloba je důvodná.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

11. Námitku žalobce týkající se osobní neúčasti při posouzení zdravotního stavu posudkovým lékařem soud neshledal důvodnou, neboť právní úprava v ustanovení § 8 a § 16a zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, obligatorně nezakotvuje osobní účast posuzované osoby. Soud odkazuje na ustanovení § 7 vyhlášky č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“). Daný pokles invalidity je možné určit za pomoci zjišťovací lékařské prohlídky, avšak jak již bylo výše zmíněno s odkazem na uvedená ustanovení, žádný právní předpis nezakotvuje povinnost takového vyšetření, které by bylo nutné provést za osobní účasti posuzované osoby, k tomu viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 11. 2012, č. j. 4 Ads 65/2012-21. Tyto závěry nejsou nijak v rozporu s požadavky judikatury, neboť daný případ se netýká odnětí jednou přiznaného invalidního důchodu, který byl pobírán po dlouhou dobu, a bez náležité kontrolní prohlídky došlo k jeho následnému odebrání na základě pochybení ze strany správního orgánu, viz rozsudek NSS ze dne 28. 11. 2012, č. j. 6 Ads 97/2012-28, bod 29. Dále dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 20. června 2012 č. j. 6 Ads 1/2012 – 34 se Nejvyšší správní soud „zaobíral námitkou stěžovatele, že při posuzování zdravotního stavu před OSSZ Teplice nebyl podroben zdravotní prohlídce. K tomu Nejvyšší správní soud odkazuje na § 8 odst. 8 zákona č. 582/1991 Sb., zákon o provádění a organizaci sociálního zabezpečení podle kterého OSSZ při posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti fyzických osob pro účely invalidity vychází zejména z nálezu ošetřujícího lékaře, popřípadě výsledků funkčních vyšetření a výsledků vlastního vyšetření lékaře, který plní úkoly okresní správy sociálního zabezpečení, a z podkladů stanovených jinými právními předpisy. Obligatorní osobní vyšetření posuzované osoby posudkovým lékařem OSSZ tedy zákon nepředpokládá, jedná se pouze o možnost, jíž je posudkový lékař oprávněn využít podle své vlastní úvahy.“ Na projednávanou věc se tedy vztahuje výše zmíněná judikatura a okolnosti daného případu proto nedeklarují pochybení v důsledku neosobní účasti při kontrolní lékařské prohlídce žalobce.
12. K námitkám žalobce týkajícím se nedostatečného posouzení zdravotního stavu a rozporu s lékařskými nálezy odborných lékařů není soud oprávněn se vyjadřovat, protože se jedná o dávku podmíněnou zdravotním stavem, a v takovém případě je rozhodnutí soudu závislé především na odborném lékařském posouzení.
13. V přezkumném řízení soudním jsou k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti osob i k zaujetí posudkových závěrů o invaliditě ze zákona povolány posudkové komise (§ 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení). V soudní praxi je důkaz posudkem posudkové komise chápán jako případ předepsaného důkazu (srov. rozsudek NSS č. j. 2 Ads 58/2003-75 ze dne 4. 12. 2003, č. 133/2004 Sb. NSS).
14. Soud hodnotí posudek jako každý jiný důkaz v rámci volného hodnocení důkazů (§ 77 odst. 2 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“)). Nejsou-li namítány jiné vady řízení, soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity ověřuje pouze to, zda je posudek posudkové komise úplný a přesvědčivý (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 13/2003-54 ze dne 25. 9. 2003, č. 511/2005 Sb. NSS), případně – namítá-li to žalobkyně – zda byla příslušná posudková komise řádně

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

obsazena (např. rozsudek NSS č. j. 6 Ads 11/2013-20 ze dne 15. 5. 2013). Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti, a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 61/2010-63 ze dne 11. 11. 2010, č. 2240/2011 Sb. NSS).

15. Z těchto důvodů požádal soud PK MPSV – pracoviště v Plzni o vypracování posudku, který byl vypracován po jednání konaném dne 10. 2. 2026 za účasti odborných lékařů z oboru ortopedie, jemuž žalobce nebyl přítomen. Z obsahu tohoto posudku soud mimo jiné zjistil, že dle doložené zdravotní dokumentace a konzultace ortopeda při jednání komise byl zjištěn dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou je osteoporóza v.s. při hyperelastickém syndromu při heterozygotní mutaci CO

LA52. PK MPSV není v souladu s předchozím posudkovým hodnocením. U žalobce se jedná s ohledem na dělnickou profesi o středně těžké postižení, kdy snížením celkové výkonnosti při obvyklém zatížení celotělová kostní denzita poklesla o více než 25 %, T skóre horší než -2,5 SD, MPPS SD, %, a to i přesto, že mineralizace je stabilní, bez klinických zlomenin. Horní hranice zvolena s ohledem na komorbiditu v podobě hyperlasticity pojivové tkáně s ní související opakované operace kýl. K datu vydání 15. 4. 2025, tedy k datu předcházejícímu napadenému rozhodnutí (29. 7. 2025) a následujícímu po vydání prvostupňového rozhodnutí (8. 4. 2025) byl žalobce invalidní dle § 39 odst. 1 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb. o důchodovém pojištění, šlo o invaliditu prvního stupně dle § 39 odst. 2 písm. a) zákona, neboť šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 35 %, nedosahoval však více než 49 %, doba platnosti (lhůta KLP) : trvale, vznik ke dni 15. 4. 2025. Komise uvedla, že rozhodujícím zdravotním postižením s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII, odd. B, položka 1b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 35 %. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu § 3 a 4 citované vyhlášky nemění. Z doložených lékařských nálezů nelze prokázat u ostatních uvedených onemocnění takové závažné funkční postižení, aby byla splněna podmínka pro použití § 3 odst.1 vyhl. č. 359/2009 Sb. Není ani důvod pro použití § 4 odst. 1 citované vyhlášky, celková ztráta míry poklesu pracovní schopnosti činí 35 %. Pro svůj dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav není žalobce schopen práce fyzicky těžké s manipulací s těžkými břemeny, práce ve vynucené poloze. výkon výdělečné činnosti žalobce nevyžaduje zcela mimořádné podmínky podle § 6 vyhlášky o posuzování invalidity. K datu vydání napadeného rozhodnutí byl žalobce invalidní podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění zákona č. 306/2008 Sb., šlo o invaliditu prvního stupně dle § 39 odst. 2 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb. ve znění zákona č. 306/2008 Sb. Datum vzniku dnem osteologického vyšetření 15. 4. 2025. Stanovena platnost trvale, neboť není předpoklad stabilizace a zlepšení zdravotního stavu.

16. Podle § 39 odst. 1, 2 a 3 zákona č. 155/1995 Sb. o důchodovém pojištění, platí, že *„Pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69*

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

%, jedná se o invaliditu druhého stupně, a jestliže poklesla o nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně. Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.“

17. Podle § 3 odst. 1 vyhlášky č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity *„V případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce je více zdravotních postižení a v důsledku působení těchto zdravotních postižení je pokles pracovní schopnosti pojištěnce větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti určené podle rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10procentních bodů. V této věci podmínky pro zvýšení míry poklesu pracovní schopnosti nebyly PK MPSV shledány.“*
18. Podle § 38 písm. a) zákona 155/1999 Sb., o důchodovém pojištění *„Pojištěnec má nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let nebo důchodového věku, je-li důchodový věk vyšší než 65 let, a stal se invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku.“*
19. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení rozhodnutí žalované, jímž došlo k zamítnutí jeho žádosti o přiznání invalidního důchodu s odůvodněním, že dle posudků vypracovaných IPZS v rámci správního řízení prvního i druhého stupně není žalobce invalidní. Po doručení shora uvedeného posudku PK MPSV ze dne 10. 2. 2026 má soud za prokázané, že k datu 15. 4. 2025, tedy k datu následujícímu po vydání prvostupňového rozhodnutí a předcházejícímu napadenému rozhodnutí žalované se u žalobce jednalo o invaliditu prvního stupně, a proto je žaloba podaná důvodně. Soud proto napadené rozhodnutí žalované ze dne 29. 7. 2025 rozsudkem zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení (výrok I. rozsudku) pro vady řízení (§ 78 odst. 1, 4 s. ř. s.) spočívající v nedostatečném posudkovém zhodnocení zdravotního stavu žalobce, neboť žalovaná si neopatřila ve správním řízení takové důkazy, které by prokázaly skutečný stav věci, jelikož dle citovaného posudku PK MPSV zdravotní stav žalobce ke dni vydání uvedeného rozhodnutí odpovídal prvnímu stupni invalidity, když míra poklesu jeho pracovní schopnosti činila 35 %, avšak lékaři IPZS v předcházejících správních řízeních byla přiznána pouze míra poklesu 25%.
20. Po právní moci tohoto rozsudku bude žalovaná vycházet ze zjištění, že žalobce byl k datu vydání napadeného rozhodnutí dle posudku PK MPSV ze dne 10. 2. 2026 invalidní pro invaliditu prvního stupně, o čemž vydá rozhodnutí, které bude mimo jiné obsahovat i důvod vydání rozhodnutí – vznik prvního stupně invalidity ke dni 15. 4. 2025 u žalobce. Vydáním nového rozhodnutí bude realizován tento rozsudek, když rozhodnutí o přiznání prvního stupně invalidity by byla vydala žalovaná již na základě posouzení zdravotního stavu žalobce v rámci řízení správního orgánu prvního stupně či v řízení o námitkách. Právním názorem soudu je žalovaná vázána, jak vyplývá z § 78 odst. 5 s. ř. s.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

21. O náhradě nákladů řízení (výrok II. rozsudku) bylo rozhodnuto dle § 60 odst. 1 s.ř.s. věta první, podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Úspěšný žalobce, jenž byl ve sporu právně zastoupen, požadoval náhradu nákladů řízení ve výši 18 404 Kč za 3 úkony právní služby po 4 620 Kč (příprava a převzetí věci, sepsání žaloby a vyjádření ze dne 16. 2. 2026) dle § 9 odst. 5 a § 7 bod 5 vyhlášky. č. 177/1996 Sb., advokátní tarif v platném znění, dále 3 režijní paušály dle § 13 advokátního tarifu po 450 Kč a 21 % DPH z uvedených částek.
22. Soud žalobci přiznal odměnu za dva úkony právní služby ve výši 4 620 Kč za přípravu a převzetí věci a sepsání žaloby, přičemž odměna za písemné vyjádření ze dne 16. 2. 2026 přiznána nebyla s ohledem na to, že se nejednalo o písemné podání ve věci samé. Žalobci byl dále přiznán 2x režijní paušál (náhrada hotových výdajů) á 450,-Kč a dále 21 % DPH z uvedených částek (10 140 Kč) ve výši 2 129,40 Kč. Celková výše nákladů řízení tak činí 12 269,40 Kč, přičemž žalovaná je povinna ji uhradit k rukám právního zástupce žalobce ve lhůtě, kterou soud považuje za přiměřenou (výrok II. rozsudku).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni (§ 12 odst. 1, § 102, § 106 odst. 2 a 4 s. ř. s.).

Plzeň 17. 4. 2026

Mgr. Jaroslava Křivánková v.r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.